

Sygn. akt I C 614/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2019r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grażyna Poręba

Protokolant: sekr. sąd. Urszula Bodziony - Mróz

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2019r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko B. C.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej B. C. na rzecz powoda (...) S.A. w B. kwotę 3.809 zł (trzy tysiące osiemset dziewięć złotych) z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 23 czerwca 2018 roku do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanej B. C. na rzecz powoda (...) S.A. w B. kwotę 953,25 zł (dziewięćset pięćdziesiąt trzy złote dwadzieścia pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Z:

1) (...),

2) (...)

3) (...)

Dnia 1 lutego 2019r.

Sędzia:

Sygn. akt I C 614/18

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego z dnia 1 lutego 2019r.

Powód (...) S.A. w B. domagał się zasądzenia od pozwanej B. C. kwoty 15.139,89 zł. z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 23 czerwca 2018r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu. Powód wnioskował o rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym, przedkładając weksel

z 22 czerwca 2018r., podpisany przez pozwaną. Przewodniczący skierował sprawę do rozpoznania w postępowaniu zwykłym.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż poprzez podpisanie weksła dnia 14 czerwca 2017r. pozwana zobowiązała się do zapłaty kwoty wskazanej w pozwie. Powód wezwał pozwaną do wykupu weksła. W piśmie procesowym z dnia 3.12.2018r. powód wyjaśnił, iż udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 9.000 zł., której całkowity koszt wynosi 10.440 zł. pozwana spłaciła jedynie kwotę 5.320 zł. Powód podtrzymał swoje stanowisko, iż roszczenia dochodzi na podstawie weksła.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 czerwca 2017r. powód i pozwana B. C. zawarli umowę pożyczki na okres 3 lat (36 miesięcy), kwota pożyczki wynosiła 9.000 zł., całkowita kwota do zapłaty miała wynosić 19.440 zł., płatna w 36 ratach po 540 zł. miesięcznie. Z tytułu udzielenia pożyczki pożyczkodawca pobiera opłatę przygotowawczą – 129 zł., wynagrodzenie prowizyjne - 7.771 zł., wynagrodzenie z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy Twojego Pakietu – 1.100 zł. Pożyczka była oprocentowana w wysokości 9,87 % w skali roku. W razie opóźnienia od zobowiązania przeterminowanego miały być naliczane odsetki maksymalne za opóźnienie. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki był weksel własny in blanco.

Pismem z 23 maja 2018r. powód wypowiedział umowę pożyczki wzywając pozwaną do zapłaty kwoty 15.139,89 zł. Powód wypełnił weksel in blanco na powyższą kwotę.

/dowód: umowa k. 43-51, wezwanie i wypowiedzenie umowy k.52-58 , /

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda. Materiał dowodowy stanowią zatem dokumenty prywatne, których prawdziwość nie była przez strony kwestionowana.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione częściowo.

Zgodnie z treścią art. 339 § 2 k.p.c. sąd wydaje wyrok zaoczny przyjmując za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych..., chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Bezspornym w sprawie jest, iż pozwana w wyniku zawartej umowy pożyczki otrzymała od wierzyciela kwotę 9.000 zł. Dodatkowe koszty związane z udzieleniem pożyczki powód ustalił na kwotę 10.440 zł. (w tym opłata przygotowawcza 129 zł., wynagrodzenie prowizyjne 7.771 zł. i wynagrodzenie za dodatkową usługę (...) – 1.100 zł.). Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 19.440 zł.

Umowa pożyczki została zawarta z konsumentem w dniu 14 czerwca 2017r. na okres 36 miesięcy, miesięczna rata miała wynosić 540 zł. W dacie zawarcia umowy obowiązywały przepisy ustawy o kredycie konsumenckim z 22 maja 2011r. Art. 36a ustawy wprowadza sposób obliczenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, obliczanych według podanego przez ustawodawcę wzoru odnoszącego się do całkowitej kwoty kredytu, okresu spłaty wyrażonej w dniach i liczby dni w roku.

Kierując się wzorem podanym w ustawie w istocie, naliczone przez powoda dodatkowe opłaty nie przewyższają poza odsetkowych kosztów kredytu.

W związku z zawarciem umowy z konsumentem sąd winien jednak dokonać oceny postanowień konkretnej umowy pod względem jej zgodności z art. 385¹ k.c.

Stanowczo należy stwierdzić, iż takie nie negocjowane, jednostronnie ukształtowane postanowienia stosunku prawnego, w których poza odsetkowe koszty udzielenia pożyczki są wyższe od samej kwoty pożyczki stanowią klauzule

abuzywne, naruszające zasady współżycia społecznego i dobre obyczaje. W ocenie sądu określenie kwoty kosztów poza odsetkowych na poziomie ponad 100 % wartości pożyczki zdecydowanie odbiega od sprawiedliwego wyważenia praw i obowiązków stron.

W świetle art. 353¹ k.c. zasada swobody umów nie pozostaje całkowicie dowolna i podlega ograniczeniom m.in. w tym sensie, że umowa nie może sprzeciwiać się zasadom współżycia społecznego. Tymczasem wskazane postanowienia umowy są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i kształtują obowiązki drugiej strony w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami bowiem określone przez powoda koszty nie mają żadnego faktycznego uzasadnienia i powiązania ekonomicznego z poniesionymi kosztami.

Choć jak wskazano wyżej koszty te nie przekraczają ustawowego limitu to podmiot udzielający pożyczek nie może zupełnie dowolnie kształtować praw przy zastosowaniu gotowego wzorca umowy. Analizując poszczególne składniki poza odsetkowych kosztów pożyczki za nie budzące zastrzeżeń należy ocenić koszty opłaty przygotowawczej (129 zł.), kwota ta obejmuje zrozumiałe koszty przygotowania umowy, sprawdzenia klienta. Niewątpliwie pożyczkodawca ma pełne prawo pobrać prowizję czyli wynagrodzenie z tytułu udzielenia pożyczki jednakże ustalenie jej na poziomie ponad 86 % kwoty pożyczki jest po pierwsze rażącym naruszeniem zasad współżycia społecznego, po drugie umowa nie wyjaśnia jakie konkretnie koszty, wydatki kształtują tak wysoką prowizję, co powoduje niemożność ewentualnej weryfikacji kwoty prowizji. Zarzut naruszenia dobrych obyczajów należy sformułować także do postanowienia umowy określającego opłatę za Twój Pakiet, który daje prawo klientowi do odroczenia dwóch rat lub obniżenia o 50 % czterech rat w całym okresie kredytowania. Zapis ten pozorując udogodnienia dla pożyczkobiorcy w istocie nie daje mu żadnego przywileju, nic nie wiadomo też aby w przedmiotowej sprawie pozwana skorzystała z takich możliwości w sposobie spłaty rat pożyczki.

Podmiot udzielający pożyczek nie może zupełnie dowolnie kształtować praw przy zastosowaniu gotowego wzorca umowy. W szczególności prowizja powinna służyć pokryciu kosztów rozpatrzenia wniosku, ze względów technicznych koszty te powinny mieć charakter ryczałtowy lub obliczony według czytelnych kryteriów, w przeciwnym wypadku rodzi się uzasadnione podejrzenie, że prowizja służy ukryciu innych kosztów co może być sprzeczne z art. art. 385¹ § 1 k.c.

Powód wobec lakoniczności pozwu, został wezwany do szczegółowego przedstawienia jakie należności składają się na dochodzoną pozwem kwotę (kapitał, dodatkowe koszty, odsetki i w jaki sposób te ostatnie zostały naliczone). Wprawdzie powód złożył pismo procesowe jednakże te kwestie nie zostały wyjaśnione. Powoduje to brak możliwości weryfikacji kwoty dochodzonej pozwem, brak możliwości ustalenia jakie konkretnie kwoty są dochodzone tytułem kapitału, odsetek (umownych lub za opóźnienie), opłaty przygotowawczej, prowizji, opłaty z tytułu Twój Pakiet a także brak możliwości ustalenia w jaki sposób powód zaliczył dotychczasowe wpłaty pozwanej. W kontekście uznania przez sąd postanowień umowy obejmujących opłatę prowizyjną i opłatę za Twój Pakiet za abuzywne ma to istotne znaczenie dla precyzyjnego ustalenia jaką część roszczenia obecnie stanowi pozostała należność tj. kapitał, opłata przygotowawcza i odsetki. Wobec powyższego pozwana jest zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda pożyczki wraz z opłatą przygotowawczą i dalszymi odsetkami a z przyczyn powołanych wyżej oddaleniu podlega żądanie zapłaty wynagrodzenia prowizyjnego i opłaty za Twój Pakiet. Obliczenie zobowiązania wygląda następująco: od sumy kapitału i opłaty przygotowawczej należy odjąć wpłatę co daje wynik 3.809 zł. z dalszymi odsetkami za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu i postanowieniami umowy pożyczki.

Odnośnie kosztów procesu sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Powód wygrał proces w 25 %, poniósł koszty procesu w wysokości 3.813 zł. (opłata 196 zł., zastępstwo procesowe 3.600 zł., opłata skarbową 17 zł.), pozwana jest zobowiązana wobec tego do zwrotu powodowi kwoty 953,25 zł.

Sędzia

ZARZĄDZENIE

1/ (...)

2/ (...)

3/ kal. 14 dni.

(...)

Sędzia.